

ဓမ္မအမေးအဖြေ
၁၁။ သံဃာသင်းခွဲကံသင့်သူ

သံဃာသင်းခွဲကံ ထိုက်သူ

မေးလျှောက်အပ်ပါသည် ဘုရား၊

ပဉ္စာနန္ဒရိယကံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မရှင်းလို့ မေးစရာလေး ရှိပါတယ်။ သိလိုတာက လူတွေ (သာမန်အရပ်သား သို့မဟုတ် ဥပါသကာ ဥပါသီ ကာမတွေ) က သံဃာ ညီညွတ်မှုကို ပျက်ပြားအောင်လုပ်တာလား။ သို့ တည်း မဟုတ် အမှတ်တမဲ့ဖြစ်စေ တမင်သက်သက်ဖြစ်စေ သံဃာကပဲ သံဃာညီညွတ်မှုကို ပျက်ပြားအောင် လုပ် နိုင်တာလား။ ဥပမာတစ်ခု ပြောရရင်၊ အချို့နေရာတွေမှာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် (လူ) တွေနဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို ပိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားကြတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို အငြင်းပွားမှုဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ အဲဒီဒေသက လူတွေကိုရော ရဟန်းသံဃာတွေကိုပါ ကွဲပြားသွားစေပါတယ်။ ပါဠိ ကျမ်းဂန်နဲ့ ဖြစ်ရပ် မှန်တွေနဲ့ ရှင်းပြပေးစေချင်ပါတယ်။

ကိန္နရိန္ဒ၊ ဆန်းယဉ်

သံဃာသင်းခွဲသူ

“ဥပါလိ၊ လူ (ဥပါသကာ၊ ဥပါသီကာမ) သာမဏေတို့ သည် သံဃာကို မခွဲနိုင်။ ခွဲခြင်းငှာသော်ကား အားထုတ်နိုင်၏ (ဝိ ၄၊ ၃၆၇)” လို့ အရှင် ဥပါလိ မထေရ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်တော်မူတဲ့အတွက် သံဃာသင်းခွဲသူဟာ ရဟန်းပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လူ၊ သာမဏေတွေကတော့ သံဃာကွဲအောင် ဘေးကနေပြီး သွေးထိုးလို့ ခေတ်သူပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

‘ဥပါလိ၊ ပကတတိဖြစ် (အာပတ်စင်ကြယ်)သော၊ တူမျှသော ပေါင်းသင်းမှုရှိ (မကွဲပြားသေး) သော၊ တူမျှ သော သိမ် (သိမ်တစ်ခု တည်း) ဌ တည်သော ရဟန်းသည် သံဃာကို ခွဲနိုင်၏ (ဝိ ၄၊ ၃၆၇)’ ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်အရ သိမ်ထဲမှာ အနည်းဆုံး ရဟန်း ၉ ပါး သံဃာကံပြုဖို့ လုပ်နေတုန်း ရဟန်း တစ်ပါးက ဘေဒကရဝတ္ထု (သံဃာကွဲပြားကြောင်း) ၁၈ မျိုးကို ပြဆိုရင်း သံဃာအချို့ကို မိမိဖက်ပါအောင် စည်းရုံးပြီး မိမိနောက်ပါတဲ့ အုပ်စုနဲ့ အဲဒီသိမ် ထဲမှာပဲ သံဃာကံကို သီးခြား ပြုရင် အဲဒီ ရဟန်းဟာ သံဃာ သင်းခွဲသူလဲ ဖြစ်တယ်။ ပဉ္စာနန္ဒရိယ ကံကြီးလဲ ထိုက်တယ် (ဝိ ၄၊ ၃၆၇)။

(သိမ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေမဲ့) ရဟန်း ၉ ပါးမပြည့်ရင် သံဃာသင်းခွဲသူလို့လဲ မဆိုနိုင်။ ပဉ္စာနန္ဒရိယကံလဲ မထိုက်ဘူး (မ-ဋ္ဌ ၄၊ ၇၇)။ သင်းခွဲသူ အဓမ္မဝါဒီရဲ့ နောက် လိုက်တွေကတော့ ကံကြီးမထိုက်ပေမဲ့ မဟာ သာဝဇ္ဇဖြစ် (အပြစ်ကြီး) ပါတယ် (အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၄၀၈)။ မှတ်ဖို့က ပဉ္စာနန္ဒရိယကံမြောက်တဲ့ သံဃာသင်းခွဲ မှုကို ရဟန်းကပဲ ဖြစ်စေနိုင်တယ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၈ မျိုး

- ၁) ရဟန်းသည် အဓမ္မ (မမှန်သည်) ကို ဓမ္မ (အမှန်) ဟု ဆို၏။
- ၂) ဓမ္မ (မှန်သည်) ကို အဓမ္မ (မမှန်) ဟု ဆို၏။
- ၃) အဝိနယ (ဝိနည်းမဟုတ်) ကို ဝိနယ (ဝိနည်းဟုတ်) ဟု ဆို၏။
- ၄) ဝိနယ (ဝိနည်းဟုတ်) ကို အဝိနယ (ဝိနည်းမဟုတ်) ဟု ဆို၏။
- ၅) ဗုဒ္ဓဟောကို ဗုဒ္ဓ မဟောဟု ဆို၏။
- ၆) ဗုဒ္ဓ မဟောကို ဗုဒ္ဓဟောဟု ဆို၏။
- ၇) ဗုဒ္ဓ လေ့ကျက်သည်ကို မလေ့ကျက်ဟု ဆို၏။
- ၈) ဗုဒ္ဓ မလေ့ကျက်သည်ကို လေ့ကျက်ဟု ဆို၏။
- ၉) ဗုဒ္ဓ ပညတ်သည်ကို မပညတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၀) ဗုဒ္ဓ မပညတ်သည်ကို ဗုဒ္ဓ ပညတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၁) အာပတ်မဟုတ်သည်ကို အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၂) အာပတ်ဟုတ်သည်ကို မဟုတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၃) အပြစ်ပေါ့ အာပတ်ကို အပြစ်လေးအာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၄) အပြစ်လေး အာပတ်ကို အပြစ်ပေါ့ အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၅) ချွင်းချက်ရှိ အာပတ်ကို ချွင်းချက်မရှိ အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၆) ချွင်းချက် မရှိ အာပတ်ကို ချွင်းချက်ရှိ အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၇) ရှုန်ရင်းသော အာပတ်ကို မရှုန်ရင်းသော အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၈) မရှုန်ရင်းသော အာပတ်ကို ရှုန်ရင်းသော အာပတ်ဟု ဆို၏။ (ဝိ ၄၊ ၃၆၇)။

တစ်ခြားစီယူပါ

ဒီနေရာမှာ သံဃာဘေဒက ဖြစ်အောင်လုပ် (သံဃာသင်းခွဲ) လို့ ကံကြီးထိုက်တာနဲ့ သံဃာ ညီညွတ်ရေး ပျက်အောင် လုပ်တာကို တစ်ခြားစီ ယူသင့်ပါတယ်။ ပါဠိတော်မှာဆိုတဲ့အတိုင်း သံဃာညီညွတ်ရေး ပျက်အောင်တော့ လူတွေလဲ လုပ်နိုင်တာပါ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘေဒကရထွာ ၁၈ ပါးကို ကိုယ်တိုင် သိလို့ဖြစ်စေ၊ ဘုန်းကြီးတွေဆီက တစ်ဆင့် ကြားရလို့ ဖြစ်စေ လူတွေအကြား ဘုန်းကြီးတွေအကြား ဝါဒဖြန့် ပြောဆိုနိုင်တာပဲ။ သို့မဟုတ် ဘေဒ ကရထွာနဲ့ အလားတူ ကုန်း ချော စွပ်စွဲစကားတွေကို သို့မဟုတ် ဟိုဖက် ဘုန်းကြီး ဒီဖက်ဘုန်းကြီး ဟိုအုပ်စုနဲ့ ဒီအုပ်စုအကြား ပိန်ဖျင်းတဲ့ စကား (ဘေဒကရထွာ) တွေကို အပိုအယူ လုပ်ရင် ညီညွတ်နေတဲ့ သံဃာတွေ ကွဲပြားသွားနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို လုပ်ရာမှာ အဓမ္မဝါဒီ (မမှန်သူ) နောက်ကို လိုက်ပြီး ဓမ္မဝါဒီတွေကို မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲမိရင်တော့ အဲဒီလူတွေ အပြစ်ကြီး ထိုက်ပါလိမ့်မယ်။ ဤ ၁၀ နောင်၁၀ လူမွေးမပြောင်နိုင်ပါဘူး။

မေးခွန်းအားဘော်

မေးခွန်းရဲ့ ဒုတိယပိုင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ နည်းနည်း ပြော စရာရှိတာက မြန်မာပြည်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ လူငယ်သက်သေတွေနဲ့ ရဟန်းတွေအကြား ဘုန်းကြီးကျောင်း ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာ မရှိသလောက် ဆိုတာပါ။ ရှိချင်တော့ ရှိဖူးမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ရှားရှားပါးပါးပဲ နေမှာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အလှူရှင်က ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ပြန်လှူယူပြီး အိမ် လုပ်ပစ်ဖို့ မဖြစ်နိုင်လို့ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအဖွဲ့တစ်ခုက ရဟန်းတစ်ပါး သို့မဟုတ် သံဃာ (ရဟန်းအများ) ကို ရေစက်ချ လှူဒါန်း ပြီးပြီ ဆိုရင် မြန်မာ့ ဥပဒေအရ အလှူရှင် (ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့) က အဲဒီကျောင်းကို မပိုင်ဆိုင်တော့ပါဘူး။ တရားစွဲလို့လဲ မရတော့ပါဘူး။

ဘုန်းကြီးအချင်းချင်းပဲ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပိုင်ဆိုင်မှု ပြဿနာ ရှိတာပါ။ အထူးသဖြင့် ပျံလွန်တော်မူတဲ့ ဆရာတော်က မည်သည့် တပည့်ကိုမျှ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ အတိအကျ လွှဲအပ်ခဲ့ရင် ဒါမျိုး ကြုံရတတ်ပါတယ်။ နောက်တစ်မျိုးမှာ ဆရာတော်ကြီး ပျံတော်မူခါနီး ရဟန်းငယ် ဦးတိဿက အနီးအနားမှာ စောင့်ရှောက်နေပေမဲ့ ဆရာတော်က အဝေးရောက်နေတဲ့ တူတော်မောင် ဦးဒတ္တကို ကျောင်းအပ်ခဲ့ပြီး လူအများစုကလဲ ဦးတိဿကိုပဲ ကြည်ညိုကြတယ်ဆိုရင် အားလုံး ပုထုဇဉ်ဘာဝပေမို့ ပြဿနာဖြစ်ဖို့ သေချာသလောက်ပါ။

စိတ်ထားမှန်စေ

အစစ်ပါပဲ။ သံဃာကွဲရင် လူတွေကွဲတယ်။ ကျေးရွာ နှစ်ခြမ်းကွဲတယ်။ လင်မယား ကွဲတာတောင် တွေ့ဖူးပါတယ်။ ကျမ်းဂန်မှာ ပြတာက ကိုယ်စောင့်နတ်တွေလဲ ကွဲတယ်။ အဲဒီက တစ်ဆင့် မြေကိုမှီတဲ့ နတ်တွေ၊ အာကာသမှာနေတဲ့ နတ်တွေ ကွဲတယ်။ ဗြဟ္မာ့ဘုံအထိ အရိယာဖြစ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မှတစ်ပါး အကုန် နှစ်အုပ်စုစီ ကွဲကုန်ပါသတဲ့ (မ-ဋ ၄၊ ၂၄)။ ဒါကြောင့် သံဃာကွဲတာဟာ အကျိုးမရှိပါဘူး။ အကျိုး ယုတ်ပါတယ်။ အပါယ်ငရဲ ရောက်ကြောင်းလဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သံဃာကွဲခြင်းကိစ္စဟာ ဗုဒ္ဓသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်မှာတောင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတာမို့ လူ့သဘာဝနဲ့ သမိုင်းစဉ်အရ ရှောင်လွှဲ မရနိုင်တဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ်လို့ပဲ ဆိုပါရစေ။ အစုရှိရင် အမှုရှိမြဲပါ။

လောကမှာ သက်ရှိရော သက်မဲ့ပါ ဖိုဓာတ်မဓာတ် (ဆန့်ကျင် သဘာဝ) နှစ်မျိုးဟာ ခွဲမရသလို မည်သည့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာမဆို သဘောထား ကွဲပြားတဲ့ အုပ်စုတစ်စုဟာ ရှိစမြဲပါ။ ဒါကြောင့် မလွဲသာလို့ အဲဒီလို (ကွဲပြားမှု) ဖြစ်လာရင် နှစ်ဖက်လုံး အစွန်းမရောက်ဘဲ၊ တစ်ဖက်သားကို မထိခိုက်စေဘဲ ကိုယ်ယုံကြည်ရာကို စေတနာမှန်မှန်နဲ့ ချီတက်နိုင်ဖို့ မိမိစိတ်ထားကို ပြုပြင် သင့်ပါတယ်။ □

